

Etički kodeks

Udruženje nutricionista dijetetičara Srbije veruje da je u najboljem interesu struke i javnosti kojoj služi da postoji Etički kodeks koji pruža smernice nutricionistima i dijetetičarima u njihovoj profesionalnoj praksi i ponašanju. Nutricionisti i dijetetičari su dobrovoljno usvojili ovaj Etički kodeks kako bi odražavali vrednosti i etičke principe kojima se rukovodi profesiju i kako bi postavili obaveze i obaveze praktičara nutricionista i dijetetičara prema javnosti, klijentima, profesiji, kolegama i svima drugima prema kojima pružaju uslugu.

U okviru Komore medicinskih sestara i zdravstvenih tehničara Srbije sastaje se Etički komitet zdravstvenih radnika. Udruženje ima svoj etički kodeks, koji se zasniva na principima Etičkog kodeksa Komore u okviru Komore medicinskih sestara i tehničara Srbije postoji predstavnik nutricionista-dijetetičar koji predstavlja profesiju nutricionista-dijetetičara. UNDS je odobrio ažurirani etički kodeks koji je stupio na snagu 19.02.2024 .

Etički kodeks struke nutricionista-dijetetičar

Etički kodeks se odnosi na sledeće praktičare:

- Svi članovi UNDS-a

Link sa prilogom, iz Komore medicinskih sestara i tehničara Srbije

<https://kmszts.org.rs/vp-content/uploads/2020/12/statut-KMSZTS.pdf>

Etički komitet

Etički odbor ima osam članova

Skupština bira predsednika Etičkog odbora iz reda članova Etičkog odbora.

Stručno – profilne komisije predlažu Skupštini članove Etičkog odbora, tako da svaki

Ogranak mora imati najmanje 1 člana u Etičkom komitetu.

Etički komitet, pored obaveza utvrđenih zakonom:

1. prati poštovanje pravila Kodeksa medicinske etike,
2. sledi međunarodne standarde medicinske etike,
3. daje predlog za izmene i dopune Kodeksa lekarske etike,
4. podnosi godišnji izveštaj o svom radu Skupštini na usvajanje,
5. obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom i ovim statutom.

6. Sud časti

a) Organizacija i način izbora

Član 45

Da odlučuje o povredama dužnosti i ugleda zanimanja medicinske sestre i zdravstvene tehničare, Skupština Komore obrazuje u sedištu ogranka Sud časti prvog stepena, a u sedištu Komornog suda časti drugog stepena.

b) Nadležnost

Član 46

Prvostepeni sud časti ima predsednika i dva člana.

Sud časti drugog stepena ima predsednika i pet članova.

Sedište Prvostepenog suda časti je u sedištu ogranka Komore.

Sedište Suda časti drugog stepena je u sedištu Komore

Četiri principa

kompetencije
profesionalizam
dobročinstvo
autonomija
pravda

Principi.

Nutricionisti i dijetetičari treba da poštuju sledeće principe:

- a. Neće učestvovati u aktivnostima koje su sukob interesa, uključujući sve finansijske interese u proizvodima ili uslugama koje se preporučuju. Uzdržati se od prihvatanja poklona ili usluga koje potencijalno utiču ili koje mogu da utiču na profesionalnu procenu.
  - b. Poštuje sve važeće zakone i propise, uključujući dobijanje/održavanje državne licence ili sertifikata ako se bave praksom koja je regulisana statutima o ishrani i dijetetici.
  - c. Održava i na odgovarajući način koristite akreditive.
  - d. Poštujte prava intelektualne svojine, uključujući citiranje i prepoznavanje ideja i dela drugih, bez obzira na medije (npr. pisani, usmeni, elektronski)
  - e. Plasira tačne i istinite informacije u svim komunikacijama.
  - f. Prijaviće neprikladno ponašanje ili tretman pacijenta/klijenta od strane drugog nutricioniste i dijetetičara ili drugih stručnjaka.
  - g. Dokument, šifra i račun da najtačnije odražavaju karakter i obim pruženih usluga.
2. Integritet u ličnom i organizacionom ponašanju i praksi (Autonomija)

Profesionalizam (dobročinstvo)

Nutricionisti i dijetetičari treba da

- a. Učestvuje i doprinosi odlukama koje utiču na dobrobit pacijenata/klijenta.
- b. Poštuje vrednosti, prava, znanja i veštine kolega i drugih profesionalaca.
- c. Pokazuje poštovanje, konstruktivan dijalog, uljudnost i profesionalizam u svim komunikacijama, uključujući društvene medije.
- d. Ne saopštava lažne, obmanjujuće, omalovažavajuće ili nepravedne izjave ili tvrdnje.
- e. Podrži profesionalne granice i uzdrži se od romantičnih odnosa sa pacijentima/klijentima, surogatima, nadzornicima ili studentima.
- f. Nikada u komunikaciji ne koristiti verbalno/fizičko/emocionalno/seksualno uznemiravanje.
- g. Obezbedite objektivne ocene učinka za zaposlene, saradnike i studente i kandidate za zapošljavanje, članstvo u profesionalnim udruženjima, nagrade ili stipendije, čineći sve razumne napore da izbegnete pristrasnost u profesionalnom vrednovanju drugih.

h. Komunicira na odgovarajućem nivou kako bi promovisali zdravstvenu pismenost

Doprineti napredovanju i kompetenciji drugih, uključujući kolege, studente i javnost.

Nutricionisti i dijetetičari treba da

a. Sarađuje sa drugima kako bi smanjili zdravstvene disparitete i zaštili ljudska prava.

b. Promoviše pravičnost i objektivnost fer i pravičan tretman.

c. Doprinosi svojim stručnim aktivnostima koje promovišu poštovanje, integritet i kompetentnost profesije.

d. Promovišite jedinstvenu ulogu praktičara u ishrani i dijetetici.

e. Uključivati se u službu koja koristi zajednici i povećava poverenje javnosti u profesiju.

f. Traži korospodenciju u profesionalnim, društvenim i uslužnim organizacijama kako bi poboljšali zdravstveni i nutritivni status, a istovremeno zaštili javnost.

Rečnik pojmova

1. Kompetencija: princip profesionalne prakse, koji identifikuje sposobnost provajdera da administrira bezbedne i pouzdane usluge na doslednoj osnovi.

2. Dobrobit: obuhvata preduzimanje pozitivnih koraka u korist drugih, što uključuje balansiranje koristi i rizika.

3. Autonomija: osigurava da pacijent, klijent ili profesionalac imaju kapacitet i samoopredeljenje da se uključe u individualno donošenje odluka specifičnih za lično zdravlje ili praksu.

Sukob(i) interesa: definisan kao lični ili finansijski interes ili obaveza prema drugoj strani koja može sprečiti osobu da deluje u najboljem interesu nameravanog korisnika, uključujući istovremeno članstvo u odborima sa potencijalno suprotstavljenim interesima u vezi sa profesiji, članovima ili javnosti.

Kupac: svaki klijent, pacijent, stanovnik, učesnik, student, potrošač, pojedinac/osoba, grupa, populacija ili organizacija kojoj pruža usluge nutricionista i dijetetičara.

4. Profesionalizam - Praksa zasnovana na dokazima: Praksa zasnovana na dokazima je pristup zdravstvenoj zaštiti u kojem zdravstveni radnici koriste najbolje moguće dokaze, odnosno najprikladnije dostupne informacije, da donose odluke za pojedince, grupe i populacije. Praksa zasnovana na dokazima vrednuje, poboljšava i gradi na kliničkoj stručnosti, poznavanju mehanizama bolesti i patofiziologiji. To uključuje složeno i savesno donošenje odluka zasnovano ne samo na dostupnim dokazima već i na karakteristikama, situacijama i preferencijama klijenata. Prepoznaje da je zdravstvena zaštita individualizovana i da se stalno menja i da uključuje neizvesnosti i verovatnoće. Praksa zasnovana na dokazima uključuje

uspešne strategije koje poboljšavaju ishode klijenata i izvedene su iz različitih izvora dokaza uključujući istraživanja, nacionalne smernice, politike, izjave o konsenzusu, sistematsku analizu kliničkog iskustva, podatke o poboljšanju kvaliteta, specijalizovano znanje i veštine stručnjaka.

5. Pravda (socijalna pravda): podržava pravičan, pravičan i odgovarajući tretman prema pojedincima i pravednu raspodelu resursa. Ne-zlonamernost: je namera da se ne nanese šteta.